

**Przykładowe zadania interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego
oraz zasady jego funkcjonowania**

1. Zleceniobiorca poprzez interwencyjny ośrodek preadopcyjny będzie realizował zadania określone m.in. w Dziale III Rozdziale 3 „Instytucjonalna piecza zastępcza” ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. 2026 r., poz. 980.) zwanej w dalszej części tekstu ustawą oraz w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 395) zwanym w dalszej części tekstu rozporządzeniem.
2. Interwencyjny ośrodek preadopcyjny zwany w dalszej części tekstu ośrodkiem:
 - 1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
 - 2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
 - 3) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
 - 4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
 - 5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
 - 6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
 - 7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.
3. Ośrodek zapewnia możliwość przyjmowania dzieci przez całą dobę.
4. Ośrodek współpracuje, w zakresie wykonywanych zadań, z sądem, powiatowym centrum pomocy rodzinie, rodziną, asystentem rodziny, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz z innymi osobami i instytucjami, które podejmują się wspierania działań wychowawczych interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.
5. Ośrodkiem kieruje dyrektor spełniający wymogi art. 97 ustawy.
6. Osobą pracującą z dziećmi w ośrodku może być osoba spełniająca wymogi art. 98 ustawy.
7. Dyrektor ośrodka może pełnić równocześnie funkcję wychowawcy.
8. Przy zapewnianiu opieki lub wychowania nad dzieckiem przebywającym w ośrodku oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań tej placówki można korzystać z pomocy wolontariuszy. W powyższym przypadku przepis art. 98 ust. 3 ustawy stosuje się odpowiednio.
9. W ośrodku w razie potrzeby mogą być zatrudnione osoby do obsługi i administracji. W powyższym przypadku przepis art. 98 ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy stosuje się odpowiednio.
10. Praca z dzieckiem w placówce jest prowadzona zgodnie z planem pomocy dziecku, sporządzonym i realizowanym przez wychowawcę we współpracy z asystentem rodziny.
11. Pracę z grupą dzieci oraz pracę indywidualną z dzieckiem organizuje wychowawca.
12. Wychowawca realizuje zadania wynikające z planu pomocy dziecku oraz pozostaje w stałym kontakcie z rodziną.
13. Dyrektor ośrodka zgłasza informacje o przebywających w tej placówce dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną do **ośrodków adopcyjnych działających na terenie Województwa Śląskiego**, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających. W przypadku niewypełnienia powyższego obowiązku stosunek pracy z dyrektorem ośrodka może zostać rozwiązany bez zachowania okresu wypowiedzenia.
14. Ośrodek powstaje z dniem uzyskania zezwolenia Wojewody Śląskiego tj. właściwego ze względu na miejsce prowadzenia tego ośrodka. W budynku może się mieścić tylko jedna placówka. Wojewoda może zezwolić na funkcjonowanie w jednym wielorodzinnym budynku więcej niż jednego ośrodka do 20 dzieci, uwzględniając specyfikę i zadania tych ośrodków oraz potrzeby środowiska lokalnego w przypadku lokali stanowiących odrębną nieruchomość w rozumieniu przepisów o własności lokali. Zezwolenie wydaje się po przeprowadzeniu oględzin obiektu, w którym ośrodek ma prowadzić działalność. Zezwolenie na prowadzenie ośrodka wydaje się na czas nieokreślony. Po uzyskaniu zezwolenia placówka podlega wpisowi do rejestru, o którym mowa w art. 186 pkt 1 ustawy.
15. Wojewoda Śląski wydaje zezwolenie na wniosek, jeżeli podmiot występujący o zezwolenie spełnia warunki określone w ustawie i standardy określone w przepisach wydanych na podstawie art. 127

ustawy, przedstawi dokumenty z art. 106 ust. 4 pkt 2 ustawy. Zezwolenie wydaje się po przeprowadzeniu oględzin obiektu, w którym placówka ma prowadzić działalność. Zezwolenie na prowadzenie placówki wydaje się na czas nieokreślony.
Po uzyskaniu zezwolenia placówka podlega wpisowi do rejestru, o którym mowa w art. 186 pkt 1 ustawy.

16. W przypadku cofnięcia zezwolenia na prowadzenie ośrodka Wojewoda Śląski wykreśla ośrodek z rejestru placówek, o którym mowa w art. 186 pkt 1 ustawy. Przyczyny i warunki cofnięcia zezwolenia są opisane w art. 106 ust. 9 i 10 ustawy.
17. Podmiot prowadzący ośrodek nie może go zlikwidować bez zgody Wojewody Śląskiego.
18. Wojewoda wydaje zgodę na likwidację ośrodka, jeżeli Marszałek Województwa Śląskiego zapewni właściwą pieczę zastępczą dzieciom z tej placówki. Dokumentację likwidowanej placówki przechowuje Marszałek Województwa Śląskiego. W imieniu Marszałka Województwa Śląskiego występuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.
19. Na wniosek dyrektora ośrodka lub na wniosek wychowawcy za zgodą dyrektora ośrodka, po zasięgnięciu opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, Marszałek Województwa Śląskiego może przenieść dziecko do innego ośrodka tego samego typu.
O przeniesieniu dziecka umieszczonego w ośrodku na podstawie orzeczenia sądu Marszałek Województwa Śląskiego informuje właściwy sąd.
20. Ośrodek, za zgodą Marszałka Województwa Śląskiego, może przyjąć dziecko z powiatu leżącego w granicach innego województwa, jeśli dysponuje wolnym miejscem w tej placówce. W imieniu Marszałka Województwa Śląskiego występuje Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.
21. **W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym umieszcza się dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.**
22. W ośrodku preadopcyjnym, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż **20 dzieci**.
23. **Pobyt dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym nie może trwać dłużej niż do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.**
24. **Ośrodek zapewnia specjalistyczną opiekę medyczną i rehabilitację dzieciom umieszczonym w tym ośrodku.**
25. Wojewoda Śląski sprawuje nadzór nad działalnością ośrodka i realizuje zadania ujęte w art. 123 - 126 ustawy.
26. Dyrektor ośrodka dostarcza dane do sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej o których mowa w art. 183 ust. 4 ustawy, w zakresie zadań ośrodka.
27. Dziecko do ośrodka kieruje Samorząd Województwa Śląskiego na wniosek powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, a w przypadku dziecka cudzoziemców, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, na wniosek powiatu właściwego ze względu na miejsce pobytu dziecka.
28. Dziecko kieruje się do ośrodka po zasięgnięciu opinii dyrektora tego ośrodka.
29. W przypadku przeniesienia dziecka z interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego do placówki opiekuńczo-wychowawczej, do regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej albo do interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego za przewiezienie dziecka odpowiada dyrektor tego ośrodka z którego dziecko jest przenoszone.
30. W przypadku przeniesienia dziecka z interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego do rodziny zastępczej albo rodzinnego domu dziecka za przewiezienie dziecka odpowiada dyrektor ośrodka z którego dziecko jest przenoszone.
31. O skierowaniu dziecka do interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego powiat właściwy do ponoszenia wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, a w przypadku dziecka cudzoziemców, o którym mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, powiat właściwy ze względu na miejsce pobytu dziecka, informuje niezwłocznie sąd, który orzekł o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.
32. Przy kierowaniu dziecka do interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego przekazuje się dostępną dokumentację określoną w § 8 ust. 1 rozporządzenia dotyczącą dziecka, a w szczególności:
 - 1) odpis aktu urodzenia dziecka, a w przypadku sierot lub pól sierot również odpis aktu zgonu zmarłego rodzica;
 - 2) orzeczenie sądu o umieszczeniu dziecka w placówce albo wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej o umieszczeniu dziecka w placówce;
 - 3) dokumentację o stanie zdrowia dziecka, w tym kartę szczepień;

- 4) dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne;
 - 5) informację o prowadzonej pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach.
33. Przy kierowaniu dziecka cudzoziemców do interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego przekazuje się dostępną dokumentację określoną w § 8 ust. 2 rozporządzenia dotyczącą dziecka, a w szczególności:
- 1) dokumenty potwierdzające tożsamość dziecka;
 - 2) dokumenty uprawniające dziecko do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zostały wydane;
 - 3) dokumenty podróży dziecka;
 - 4) informacje o okolicznościach pobytu dziecka na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 5) informacje o okolicznościach zgłoszenia dziecka do powiatowego centrum pomocy rodzinie;
 - 6) informacje o rodzicach dziecka;
 - 7) dokumenty o stanie zdrowia dziecka.
34. Dokumentację, o której mowa w § 8 rozporządzenia dyrektorowi interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego przekazuje powiat na wniosek którego Samorząd Województwa Śląskiego kieruje dziecko do interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.
35. W przypadku powrotu dziecka z ośrodka do rodziny dyrektor tego ośrodka zawiadamia rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo inne osoby upoważnione przez sąd w celu osobistego odebrania przez nich dziecka, oraz asystenta rodziny prowadzącego pracę z rodziną dziecka.
36. Liczba dzieci pozostających pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi w ośrodku odpowiada potrzebom dzieci oraz rodzajowi prowadzonych zajęć.
37. **W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych pod opieką 1 osoby pracującej z dziećmi może przebywać nie więcej niż 3 dzieci.**
38. **W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w czasie zajęć prowadzonych przez pedagoga, psychologa albo osobę prowadzącą terapię, pod ich opieką nie może przebywać więcej niż 1 dziecko.**
39. W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym liczbę osób pracujących z dziećmi, sprawujących opiekę w godzinach nocnych, ustala się na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo każdego dziecka.
40. **W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w godzinach nocnych pod opieką 1 osoby pracującej z dzieckiem nie może przebywać więcej niż 5 dzieci.**
41. Opieka w godzinach nocnych sprawowana jest w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór nad dziećmi. Osoby pracujące z dzieckiem, sprawujące opiekę w godzinach nocnych w ośrodku są obowiązane co najmniej trzykrotnie w ciągu nocy przeprowadzić obchód.
42. Za właściwą organizację pracy wychowawczej w ośrodku odpowiada dyrektor. Organizując pracę wychowawczą, dyrektor bierze pod uwagę konieczność:
- 1) zapewnienia dziecku poczucia bezpieczeństwa;
 - 2) prowadzenia przez wychowawców indywidualnej pracy z dzieckiem oraz pracy z grupą dzieci;
 - 3) opracowywania przez wychowawców planu pomocy dziecku oraz prowadzenia karty pobytu dziecka;
 - 4) udziału wychowawców w pracach zespołu do spraw okresowej oceny dziecka;
 - 5) współpracy wychowawców z rodziną dziecka, z osobami biorącymi udział w procesie wychowawczym dziecka, z sądem oraz innymi instytucjami.
43. Niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy, o której mowa w § 14 rozporządzenia, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, opracowuje plan pomocy dziecku § 15 rozporządzenia. Opracowując plan pomocy dziecku, stosownie do okoliczności, rozwoju psychicznego i fizycznego, stanu zdrowia i stopnia dojrzałości dziecka, uwzględnia się zdanie dziecka.
- W planie pomocy dziecku:
- 1) określa się cele i działania krótkoterminowe i długoterminowe, uwzględniając w szczególności wiek dziecka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną.
 - 2) wyznacza się cel pracy z dzieckiem, uwzględniający powrót dziecka do rodziny, umieszczenie dziecka w rodzinie przysposabiającej, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej ..
- Plan pomocy dziecku opracowywany jest na podstawie:
- 1) diagnozy, o której mowa w § 14 rozporządzenia;
 - 2) dokumentacji dotyczącej dziecka, o której mowa w § 8 rozporządzenia;
 - 3) analizy:

- a) procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie jego pobytu w placówce,
 - b) potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, relacji społecznych i funkcjonowania w grupie i środowisku rówieśniczym.
 - c) środowiska, z którego dziecko pochodzi,
 - d) rozwoju edukacyjnego dziecka,
 - e) wpływu sytuacji kryzysowej w rodzinie na rozwój dziecka i jego funkcjonowanie w placówce, a także poza placówką;
- 4) oceny efektów pracy z rodziną dziecka prowadzonej przez asystenta rodziny.
44. Plan pomocy dziecku o którym mowa w § 15 rozporządzenia jest modyfikowany w zależności od zmieniającej się sytuacji dziecka lub jego rodziny, nie rzadziej niż co 3 miesiące - w przypadku dziecka umieszczonego w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
45. W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym wychowawca kieruje procesem wychowawczym nie więcej niż 10 dzieci.
46. W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym dla każdego dziecka prowadzi się plan pomocy dziecku oraz kartę pobytu dziecka, która zawiera informacje o stanie zdrowia dziecka, arkusze badań i obserwacji psychologicznych, informacje o rodzicach dziecka, o postępowaniu sądowym toczącym się w sprawie tego dziecka oraz znaczących dla dziecka wydarzeniach.
47. Kartę pobytu dziecka uzupełnia się nie rzadziej niż co 2 tygodnie w przypadku dziecka umieszczonego w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
48. W ośrodku prowadzi się ewidencję dzieci, która zawiera następujące informacje:
- 1) imię i nazwisko dziecka;
 - 2) datę i miejsce urodzenia dziecka;
 - 3) adres ostatniego miejsca zamieszkania dziecka;
 - 4) aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych.
49. Dziecku umieszczonemu w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym zapewnia się:
- 1) wyżywienie dostosowane do jego potrzeb rozwojowych oraz stanu zdrowia;
 - 2) dostęp do opieki zdrowotnej;
 - 3) zaopatrzenie w produkty lecznicze;
 - 4) zaopatrzenie w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne wraz z pokryciem udziału środków własnych dziecka - do wysokości limitu przewidzianego w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
 - 5) dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka;
 - 6) wyposażenie w:
 - a) odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb,
 - b) zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego,
 - c) środki higieny osobistej;
 - 7) dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów.
50. W interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, zwany dalej „zespołem”, ocenia sytuację umieszczonego dziecka.
51. W skład zespołu wchodzi w szczególności:
- 1) dyrektor ośrodka lub osoba przez niego wyznaczona;
 - 2) pedagog, psycholog oraz pracownik socjalny, jeżeli są zatrudnieni w ośrodku;
 - 3) wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka;
 - 4) przedstawiciel organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
 - 5) lekarz i pielęgniarka, w miarę indywidualnych potrzeb dziecka;
 - 6) inne osoby, w szczególności asystent rodziny prowadzący pracę z rodziną dziecka oraz przedstawiciel ośrodka adopcyjnego.
52. Do udziału w posiedzeniu stałego zespołu mogą być zapraszani przedstawiciele: sądu właściwego ze względu na miejsce położenia placówki, właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie, ośrodka pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, instytucji oświatowych oraz organizacji społecznych statutowo zajmujących się problematyką rodziny i dziecka, a także osoby bliskie dziecku.
53. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb „w przypadku dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji

dziecka zespół formułuje na piśmie wniosek dotyczący zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu.

54. Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
55. Samorząd Województwa Śląskiego, na terenie którego funkcjonują mogący przyjąć dziecko interwencyjny ośrodek preadopcyjny zawiera z powiatem, o którym mowa w art. 191 ust. 1 - 4 ustawy, porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków, o których mowa w art. 191 ust. 1 pkt 2 ustawy.
56. Niezależnie od dokumentacji i informacji, o których mowa w art. 38a ust. 1 ustawy, dyrektor placówki ma prawo do uzyskania informacji oraz otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji,
57. w tym prawnej i medycznej, dotyczących dziecka.
58. Zarząd Województwa Śląskiego sprawuje kontrolę nad interwencyjnym ośrodkiem preadopcyjnym prowadzonym na zlecenie Województwa Śląskiego. W imieniu Zarządu Województwa Śląskiego występuje Dyrektor lub Zastępca Dyrektora Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Województwa Śląskiego.
59. Zarząd Województwa Śląskiego w związku z przeprowadzanym postępowaniem kontrolnym ma prawo do:
 - 1) żądania informacji, dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania kontroli;
 - 2) wstępu w ciągu doby, w tym w porze nocnej - w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki, rodziny zastępczej lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, w których wykonywane są ich zadania;
 - 3) przeprowadzania oględzin obiektów, składników majątku kontrolowanej jednostki oraz przebiegu określonych czynności objętych obowiązującym standardem;
 - 4) przeprowadzania oględzin obiektów, w których kontrolowana rodzina zastępcza lub osoby prowadzące rodzinny dom dziecka sprawują pieczę zastępczą;
 - 5) żądania od pracowników kontrolowanej jednostki udzielenia informacji w formie ustnej lub pisemnej w zakresie przeprowadzanej kontroli;
 - 6) obserwacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
 - 7) przeprowadzania indywidualnych rozmów z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej, w tym zasięgania opinii dzieci, z uwzględnieniem ich wieku, możliwości intelektualnych oraz stopnia dojrzałości poznawczej.
60. Przy przeprowadzaniu postępowania kontrolnego Zarząd Województwa Śląskiego może korzystać z pomocy osób posiadających specjalistyczną wiedzę z zakresu przedmiotu kontroli.
61. W przypadku zmian przepisów ustawy oraz innych ustaw dotyczących funkcjonowania interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego będą stosowane właściwe przepisy prawa.